

BIBL.: *O mladima u našoj likovnoj umjetnosti*, Savremenik, 1920, 6; *Naša likovna umjetnost*, Književna republika, 1924—25, 4; *Fran Kršinić*, Obzor, 1925, 75; *Slikar Zlatko Šulentić*, HR, 1929, 11; *Georg Grasz*, Povodom izložbe u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu, Književni život, 1932, 3; *Izložba »Zemlje«*, HR, 1933, 2; *Slučaj Emanuela Vidovića*, Bulletin JAZU, 1953, 3—4; *Retrospektiva Ignjata Joba*, ibid., 1958, 1; *Ivan Meštrović*, Forum, 1964, 3.

LIT.: *Lj. Babić*, O našem izrazu. Uz slike Jerolima Miše, HR, 1929, 3. — *M. Krleža*, Jerolim Miše, ibid., 1931, 3. — *S. Batušić*, Babić, Becić, Miše i Pechstein, ibid., 1932, 12. — *V. Jiroušek*, Jerolim Miše, Zagreb 1958. — *V. Zlamalik*, Jerolim Miše (katalog), Zagreb 1966. — *M. Peić*, Jerolim Miše, u knjizi: Hrvatski umjetnici, Zagreb 1968. — *M. Krleža*, Jerolim Miše (katalog), Zagreb 1968. — *T. Maroević*, Gorljivost bez plamena, u knjizi: Polje mogućeg, Split 1969. — *V. Maleković*, Grupa trojice (katalog), Zagreb 1975. — *G. Gamulin*, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988. — *I. Zidić*, Jerolim Miše (katalog), Zagreb 1990. M. Pet.

MITEVSKI, Milan, arhitekt (Vukovar, 15. XII. 1952). Diplomirao na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1976 (M. Begović). Bavi se arhitektonskim i urbanističkim projektiranjem i uređenjem interijera. Važnija su mu realizirana djela: stadion »Gradski vrt« u Osijeku (1977), obiteljska kuća u Aljmašu (1978), potom studentski kulturni centar (1980), interijeri galerije »Waldinger« (1982), vila općinske skupštine, kavana »Gundulić« (1982) i knjižnica Opće bolnice (1984) — sve u Osijeku te »Omladinski park« u Belišću (1984). Izradio je provedbeni plan rekreacijskoga centra »Gradski vrt« (1978, sa V. Dusparićem i M. Musovićem) i projekt uređenja prostora »Krunske utvrde« uz Dravu (1984) u Osijeku. Projektirao je (sa S. Lovrinčevićem) spomen-dom »B. Maslarić« i centralno skladište HPT prometa u Osijeku (1984). Izlagao u Osijeku (1981, 1983).

BIBL.: *Kronika Osijeka*, Arhitektura, 1982, 180; *Od kuće prema gradu i od grada prema kući*, ČIP, 1982, 12; *Osječke urbanističko-arhitektonske zimsko-proljetne igre*, ČIP, 1983, 7.

LIT.: Arhitektura u Hrvatskoj 1945—1985, Arhitektura 1986, 196—199. J. M. M.

MITLO, selo nedaleko od Šibenika. Spominje se već u dokumentima iz XIII. st. Iznad sela nalazi se srednjovj. crkva Sv. Mihovila s natpisom iz 1409. Selo je bilo vlasništvo splitske obitelji Papalić.

LIT.: *P. Andreis*, Storia della città di Traù, Split 1909. — *K. Stošić*, Sela šibenskog kotara, Šibenik 1941.

MITREJ, svetište antičkoga boga Mitre, čiji se kult proširio po rim. provincijama na području naše zemlje u II—IV. st. Spomenici mitraizma (svetišta, lik. prikazi, epigrafski nalazi) nađeni su u nas na oko 50-ak lokaliteta.

Mitreji se često nalaze u pećinama ili nadozidanim prirodnim zaklonima prilagođenim potrebama kulta (Rajanov Grič kraj Otočca, Sinac kraj Prozora, Sveti Juraj i Močići kraj Cavtata). Pretpostavlja se da su građena svetišta postojala u Osijeku, Sisku, Solinu i dr. Zidani mitreji su građevine pravokutna tlocrta, često djelomično ukopane u zemlju; ispred glavne prostorije, koja izuzetno može imati i apsidu, u pravilu se nalazi manji pretporostor. Duž bočnih strana glavne prostorije smješteni su zidani podiji — klupice, a nasuprot ulazu nalazio se lik. prikaz tauroktonije, tj. scene u kojoj Mitra ubija bika.

Tauroktonija, glavni lik. prikaz kulta, nađena je u nas na više kamenih reljefa. Po ustaljenoj ikonografskoj shemi, uz tauroktoniju su s obiju strana prikazani mladići sa simbolično postavljenim bakljama. U gornjim uglovima reljefa prikazani su Sol i Luna, a pas, zmija i škorpion obično se nalaze uz ranu na biku ili ispod njega. Kao nadopuna glavne scene ponekad se pojavljuju i prikazi drugih epizoda iz mita o Mitri. Znakovi zodijska prikazani su na reljefnome prstenu koji okružuje glavnu scenu na mitričkim reljefima iz Siska, Solina i Banjevaca. Mitrički su prikazi u punoj plastici znatno rjeđi od reljefa; nađeni su uglavnom u fragmentima. Većina prikaza Mitre i pojedinih simboličnih elemenata kulta nađenih u nas pripada rim. provincijskoj umjetničkoj proizvodnji; vrsnoćom izrade i lik. vrijednošću ističu se reljefi iz Salone i Siska.

LIT.: *B. Saria*, Razvitak Mitrine kulne slike u dunavskim oblastima, Starinar, 1923, 3. — *B. Gabričević*, Iconographie de Mithra tauroctone dans la province romaine de Dalmatie, Archæologia Iugoslavica (Beograd), 1954, 1. — *M. J. Vermaseren*, Corpus inscriptionum et monumentorum religionis Mithraicae, I, II, Hague 1956. i 1960. — *J. Medini*, Mitrički reljef iz Banjevaca, Diadora, 1975, 8. — *P. Selem*, Mitrin kult u Panoniji, Radovi Instituta za hrvatsku povijest, 1976, 8. — *Isti*, Les religions orientales dans la Pannonie romaine, Leiden 1980. — *J. Medini*, Mithriaca iadertina, Radovi. Filozofski fakultet — Zadar, 1984—85, 24. R.

MITROVIĆ, Ivan, kipar (Dubrovnik, 29. VIII. 1925 — 16. I. 1994). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1953 (V. Radauš). Bio je lik. pedagog u Dubrovniku 1955—59. Kipar tradicionalnoga figurativnoga izraza, radi u kamenu, mramoru i terakoti. Kompozicije su mu zatvorene u bloku, uravnotežene su i nabijene dinamikom (*Dječak na lopti*, 1967; *Ples*, 1968; *Dječak koji čuči*, 1975). Autor spomenika u Zubačkim Ublima (1959) i u Trsteniku na Pelješcu (1983, s arhitektom Z. Jerićem). Izradio grobnicu

M. MITEVSKI, studentski kulturni centar u Osijeku

obitelji Miloslavić u Župi dubrovačkoj (1964). Samostalno izlagao u Dubrovniku, Gentu, Bruxellesu i Antwerpenu. Bavi se uređenjem interijera i primijenjenom umjetnošću. Ž. Sa.

MITROVIĆ, Marojica, slikar (Dubrovnik, 25. III. 1950). Diplomirao na Akademiji Brera u Milanu (1972). Slika pretežno biljke i krajolike. Njihovi oblici upućuju na izvjesne dodire s tal. i eur. neorealizmom, a boje s japanskim kolorizmom (*Snaga prirode*, 1977; *Crveno*, 1978). Samostalno je izlagao u Dubrovniku, Skoplju, Zagrebu, Splitu.

MITROVIĆ, Petar, karikaturist i kipar (Split, 29. VI. 1886 — Rijeka, 10. V. 1950). Pravnik, u lik. umjetnostima samouk. Kao student radio je karikature poznatih ličnosti koje je objavljivao u humorističkim listovima »Duje Balavac« (1911) i »Koprive«. U zrelih godinama posvetio se drvorezbarstvu, većinom reljefima, secesionistički stilizirajući alegorijske i biblijske sadržaje. Izlagao je samostalno u Splitu 1949.

LIT.: *N. Bartulović*, Izložba Foretić-Mitrović u Splitu, Narodni list (Zadar), 30. VII. 1913. — *D. Keckemet*, Tragičan lik Petra Mitrovića, Slobodna Dalmacija, 19. XII. 1952. R.

MLAKAR, Štefan, arheolog (Leskovec kraj Ptuja, 6. XII. 1913). Studirao klasičnu filologiju i arheologiju u Ljubljani. Od 1948. konzervator u Poreču, od 1949. radi u Arheološkome muzeju Istre u Puli. Bavi se konzervatorstvom (Eufrazijana, romaničke i gotičke kuće u Poreču). Istraživao rim. ruralnu arhitekturu i gospodarsku povijest Istre (uljara u Barbarigi). Osobito su mu važni radovi na području Brijunskih otoka, gdje je postavio arheol., kulturnopov. i etnograf. zbirku.

BIBL.: *Amfiteatar u Puli*, Pula 1958; *Antička Pula*, Pula 1958; *Istra u doba Rimljana*, Pula 1962; *Brionski arhipelag*, Istarski mozaik, 1965, 4—5; *Iz inventara svjedočanstava o kazališnom životu u antičkoj Puli*, u knjizi: Antički teatar na tlu Jugoslavije, Novi Sad 1981. B. Čk.

MITREJ, reljef s prikazom tauroktonije iz Solina. Split, Arheološki muzej

